Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *NOWE Słowa na start!* dla klasy 6 szkoły podstawowej, edycja do uszczuplonej podstawy programowej 2024

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącego propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *NOWE Słowa na start!* do klasy 6. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	**Wymagania na ocenę dopuszczającą** **Uczeń:**	**Wymagania na ocenę dostateczną** **Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:**	**Wymagania na ocenę dobrą** **Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:**	**Wymagania na ocenę bardzo dobrą** **Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:**	**Wymagania na ocenę celującą** **Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:**
2. Inni, obcy, tacy sami?	• opisuje obraz	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przestawione na obrazie	• wypowiada się na temat specyfiki komiksu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie	• bierze udział w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
3. i 4. Wyobcowanie	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcia: *akcja, wątek, fabuła jednowątkowa, fabuła wielowątkowa, narrator*	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• omawia problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa doświadczenia bohaterów i porównuje je z własnymi	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• podejmuje dyskusję na temat wyobcowania i tolerancji
5. Zmartwienia	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa	• podejmuje dyskusję na temat sposobu traktowania osób z niepełnosprawnością

	przedstawionego • wyjaśnia pojęcie *związek frazeologiczny*	• nazywa uczucia, których doświadcza bohaterka	tekst	wartości ważne dla bohaterów	
6. Czym jest starość?	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie puenty utworu	• podejmuje dyskusję na temat sposobu postrzegania ludzi starych
7. Tolerancja religijna	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego	• określa tematykę fragmentu • omawia specyfikę miejsca akcji • charakteryzuje bohaterów fragmentu • nazywa uczucia, których doświadcza bohaterka	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• przedstawia informacje na temat jednej z religii wymienionych we fragmencie • podejmuje dyskusję na temat tolerancji religijnej
8. i 9. Co już wiemy o odmiennych częściach mowy?	• rozpoznaje i wskazuje odmienne części mowy	• odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych • wymienia kategorie gramatyczne poszczególnych części mowy	• rozpoznaje formę wskazanej części mowy	• stosuje właściwe formy odmiennych części mowy w kontekście	
10., 11., 12., 13. i 14. Rafał Kosik, *Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych ludzi*	• relacjonuje treść powieści, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • charakteryzuje narratora • wyjaśnia pojęcie *powieść*	• wskazuje wątek główny i wątki poboczne • rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych	• określa problematykę utworu • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie • określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów	• wypowiada się na temat rozwoju techniki i jej wpływu na życie codzienne, wskazuje wady i zalety • podejmuje dyskusję na temat sztucznej inteligencji

	fantastycznonaukowa (science-fiction)	• określa tematykę utworu • nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst			• tworzy opowiadanie w konwencji *science-fiction*
15. i 16. Jak redaguje charakterystykę?	• wskazuje różnice pomiędzy charakterystyką a opisem postaci	• odnajduje w tekście przykłady ilustrujące wskazane cechy charakteru • przygotowuje materiały do napisania charakterystyki	• tworzy plan charakterystyki wskazanego bohatera literackiego	• tworzy charakterystykę wskazanego bohatera literackiego • stosuje zasady budowania akapitów	
17. Wpływ otoczenia	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcie *stereotyp*	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• uczestniczy w dyskusji na temat stereotypowego postrzegania innych ludzi • przedstawia wybrany stereotyp
18. Jak korzystać ze słownika poprawnej polszczyzny?	• odnajduje hasło w słowniku poprawnej polszczyzny	• wyszukuje w słowniku potrzebne informacje	• wykorzystuje słownik poprawnej polszczyzny przy tworzeniu tekstów	• przygotowuje wyjaśnienia, które pomagają zrozumieć przyczynę danej formy zapisu	
19. Wykluczenie	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • odnosi problematykę	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• bierze udział w dyskusji na temat przyczyn wykluczania niektórych osób

			fragmentu do swoich własnych doświadczeń		
20. Człowiek wobec świata	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje wiersz	• uczestniczy w dyskusji na temat zagrożeń, jakie dla relacji międzyludzkich niesie ze sobą rozwój technologii
21. Tęsknota	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcie *uchodźca*	• określa tematykę fragmentu • wyjaśnia przyczyny, dla których bohaterowie musieli opuścić swój dom • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa doświadczenia bohaterów i porównuje je z własnymi • omawia funkcję specyficznego języka, którym posługuje się narrator • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • interpretuje metaforyczne wypowiedzi babci • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• podejmuje dyskusję na temat priorytetów, którymi kieruje się człowiek, zwłaszcza w sytuacji zagrożenia
22. Pisownia trudnych form rzeczowników i przymiotników	• relacjonuje zasady pisowni zakończeń *-dztwo*, *-dzki* oraz *-ctwo*, *-cki*	• wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów	• wskazuje właściwe formy wyrazów	• tworzy poprawne przymiotniki od podanych rzeczowników	
23. Podsumowanie i powtórzenie	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: *narrator,*	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	powieść, świat przedstawiony, akcja, wątek, fabuła jednowątkowa, powieść fantastycznonaukowa, charakterystyka, pisownia trudnych form rzeczowników i przymiotników, odmienne części mowy, rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, słownik poprawnej polszczyzny			i porównuje	
25. Trudne sprawy	• opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie	• wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie • interpretuje funkcję barw	• porównuje obraz z innymi tekstami kultury podejmującymi podobną problematykę
26. Ważne pytania	• relacjonuje treść fragmentu • przytacza pytania zadane w tekście	• wyjaśnia, na czym polega pytanie filozoficzne	• definiuje pojęcie szczęścia	• wyraża własną opinię na temat zagadnień poruszonych w tekście	• formułuje inne pytania filozoficzne
27. Poetycki obraz jesieni	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • określa nastrój utworu	• określa problematykę utworu • wyjaśnia znaczenia dosłowne i przenośne tekstu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• przywołuje i interpretuje inne teksty przedstawiające jesień

28. Grypa duszy	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego	• określa tematykę fragmentu • wyjaśnia przyczyny, dla których dziadek podjął decyzję o przeprowadzce • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• podejmuje dyskusję na temat przyczyn melancholii • omawia obraz Fredericka Cayley Robinsona
29. Dzieciństwo wobec dorosłości	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego • określa nastrój utworu	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje i omawia różnice pomiędzy dorosłością a dzieciństwem	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• omawia inne teksty kultury prezentujące obraz dzieciństwa
30. Strata bliskiej osoby	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: *narracja pierwszoosobowa, narracja trzecioosobowa, pytanie retoryczne*	• określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• przywołuje i interpretuje inne teksty kultury poruszające temat śmierci
31. Jak opisuje przeżycia	• wymienia cechy opisu	• przygotowuje materiały	• redaguje plan opisu	• redaguje pełny, spójny i	

wewnętrzne?	przeżyć wewnętrznych	do opisu przeżyć wewnętrznych	przeżyć wewnętrznych	poprawny opis przeżyć wewnętrznych • stosuje zasady budowania akapitów	
32. Pierwsza miłość	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: *narracja pierwszoosobowa, narracja trzecioosobowa, pytanie retoryczne*	• określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat zachowań osób zakochanych • redaguje opis przeżyć wewnętrznych Kaśki
33. Czym różnią się czasowniki dokonane od niedokonanych?	• wyjaśnia pojęcia: *czasowniki dokonane, czasowniki niedokonane*	• uzupełnia zdania właściwymi formami czasowników • wskazuje formy dokonane w tekście	• tworzy czasowniki dokonane od niedokonanych	• stosuje czasowniki dokonane i niedokonane w odpowiednim kontekście	
34. Jaką funkcję pełnią czasowniki w stronie czynnej i biernej?	• wyjaśnia pojęcia: *strona czynna, strona bierna, czasowniki przechodnie, czasowniki nieprzechodnie*	• wskazuje zdania, w których podmiot nie jest wykonawcą czynności • przekształca czasowniki ze strony czynnej na bierną i z biernej na czynną	• wskazuje czasowniki nieprzechodnie	• wymienia sytuacje, w których używa się strony biernej i wyjaśnia dlaczego	
35. Pisownia trudnych form czasowników	• wyjaśnia pojęcie *bezokolicznik*	• wskazuje różnice w wymowie i pisowni podanych bezokoliczników	• tworzy formy osobowe do podanych bezokoliczników • zapisuje bezokoliczniki	• używa trudnych form czasowników w dłuższym tekście	

		• wyjaśnia zasady pisowni końcówek bezokoliczników	od podanych form osobowych		
36. i 37. Samotność	*Wieczór* Anny Kamieńskiej: • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny *Rutka* Joanny Fabickiej: • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	*Wieczór* Anny Kamieńskiej: • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję *Rutka* Joanny Fabickiej: • określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu	*Wieczór* Anny Kamieńskiej: • opowiada o problematyce utworu • określa znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst *Rutka* Joanny Fabickiej: • określa problematykę fragmentu • wskazuje elementy fantastyczne i określa ich funkcję • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa ich funkcję • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa	*Wieczór* Anny Kamieńskiej: • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór *Rutka* Joanny Fabickiej: • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń • interpretuje przenośnię użytą we fragmencie	• omawia kontekst historyczny fragmentu książki Joanny Fabickiej

			wartości ważne dla bohaterów		
38. Jaką funkcję pełnią zaimki?	• wymienia rodzaje zaimków • podaje zasady używania dłuższych i krótszych form zaimków	• używa zaimków w odpowiednim kontekście • zastępuje różne wyrazy zaimkami	• tworzy odpowiednie formy zaimków • wskazuje jakie części mowy zastępują podane zaimki	• używa dłuższych i krótszych form zaimków w odpowiednich kontekstach	
39. Rodzinny kryzys	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: *powieść detektywistyczna, szyfr*	• określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • wymienia cechy powieści detektywistycznej w utworze • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• przedstawia wybraną powieść detektywistyczną • redaguje opowiadanie z wątkiem detektywistycznym
40. Ludzie telewizji	• wymienia profesje związane z telewizją	• opisuje zadania osób zaangażowanych przy tworzeniu programów telewizyjnych	• nazywa cechy, którymi powinni się charakteryzować przedstawiciele poszczególnych profesji	• omawia specyfikę telewizji jako medium	
41. Niewidzialne sprawy	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego	• określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje	• określa problematykę fragmentu • wypowiada się na temat specyfiki teatru • nazywa emocje, których	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych	• uczestniczy w dyskusji na temat *niewidzialnych ludzi* i *niewidzialnych spraw*

	• wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: *teatr, fikcja literacka*	bohaterów fragmentu	doświadczają bohaterowie • określa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	doświadczeń	
42. Korzystanie z telefonu	• relacjonuje treść artykułu • wyjaśnia pojęcia: *e-higienia, fonoholizm*	• określa temat i główną myśl tekstu	• wskazuje cechy artykułu prasowego we fragmencie	• odróżnia informacje o faktach od opinii	
43 i 44. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: *powieść detektywistyczna (kryminalna), narracja pierwszoosobowa, fikcja literacka, opis przeżyć wewnętrznych, pisownia trudnych czasowników, zaimki, czasowniki dokonane i niedokonane, strona czynna i bierna czasowników, czasowniki przechodnie i nieprzechodnie, ludzie telewizji*	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
45. Jacy jesteśmy?	• opisuje obraz	• omawia kompozycję	• omawia funkcję tła	• interpretuje fakt	• uczestniczy w dyskusji

		obrazu • charakteryzuje postacie przestawione na obrazie	• nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	umieszczenia na obrazie rzeźby Rodina • formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie	na temat problemu przedstawionego na obrazie
46. i 47. *Bajki* Ignacego Krasickiego	• wypowiada się na temat Ignacego Krasickiego • wyjaśnia pojęcia: *bajka, morał, epika, uosobienie* • relacjonuje treść bajek	• wskazuje uosobienia w bajkach i określa ich funkcję • wskazuje w utworach cechy gatunkowe	• wskazuje i omawia morał w bajkach • wskazuje wartości o których mowa w utworach	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajek do własnych doświadczeń	• omawia kontekst historyczny twórczości Ignacego Krasickiego
48. Prawda o ludziach zapisana w bajkach – Aleksander Fredro	• wyjaśnia pojęcia: *bajka, morał, uosobienie* • relacjonuje treść bajki	• wskazuje uosobienie w bajce i określa jego funkcję • wymienia cechy bajki • podaje różnice pomiędzy bajką a baśnią	• wskazuje i omawia morał w bajce • wymienia wartości, o których mowa w utworze	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu zaprezentowanego w bajce
49. Relacje międzyludzkie w krzywym zwierciadle	• wyjaśnia pojęcia: *bajka, morał, uosobienie* • relacjonuje treść bajki	• wskazuje uosobienie w bajce i określa jego funkcję • wymienia cechy bajki	• wskazuje i omawia morał w bajce • wymienia wartości, o których mowa w utworze	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń	• redaguje bajkę
50. Jak korzystać ze słownika terminów literackich?	• odnajduje żądane hasło w słowniku terminów literackich	• przy redagowaniu tekstów korzystać ze słownika terminów literackich		• krytycznie ocenia pozyskane informacje	
51. Kompleksy	• relacjonuje treść fragmentu, ustala	• określa tematykę fragmentu	• określa problematykę fragmentu	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach	• uczestniczy w dyskusji na temat problematyki

	kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: *wyrazy neutralne, wyrazy nacechowane emocjonalnie, zdrobnienia, zgrubienia*	• wskazuje funkcję rodzaju narracji	• nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń • interpretuje zakończenie fragmentu	poruszonej we fragmencie
52. Jak dyskutować?	• wyjaśnia pojęcia: *dyskusja, teza, hipoteza, argument, przykład* • podaje różnice pomiędzy tezą a hipotezą, argumentem a przykładem	• formułuje tezę bądź hipotezę do podanego problemu	• formułuje argumentację do podanej tezy	• rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji • aktywnie uczestniczyć w dyskusji	
53. Jak przygotować wypowiedź o charakterze argumentacyjnym?	• wyjaśnia pojęcia: *teza, argumenty*	• formułuje tezę do podanych argumentów • wyjaśnia różnice pomiędzy argumentami odwołującymi się do faktów i logiki a argumentami emocjonalnymi • wskazuje w podanym tekście argumenty oraz przykłady	• formułuje argumentację do podanej tezy • wskazuje w podanym tekście argumenty odwołujące się do faktów i logiki oraz argumenty emocjonalne	• tworzy argumentację potwierdzającą podaną tezę oraz zaprzeczającą jej	
54. Jak nas widzą inni?	• relacjonuje treść fragmentu	• rozpoznaje wypowiedź jako tekst nieliteracki • charakteryzuje bohaterkę fragmentu	• określa temat i główną myśl tekstu	• odnosi doświadczenia bohaterki fragmentu do swoich	

55. Refleksja o sobie samym	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję	• określa problematykę utworu • wyjaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• interpretuje obraz w kontekście wiersza
56. Co już wiemy o nieodmiennych częściach mowy?	• wymienia nieodmienne części mowy	• wymienia cechy nieodmiennych części mowy • odróżnia nieodmienne części mowy od odmiennych	• tworzy przysłówki od podanych przymiotników • rozpoznaje nieodmienne części mowy w tekście	• używa przysłówków w tekście • posługuje się przyimkami i spójnikami w tekście	
57. Jaką funkcję pełnią wykrzyknik i partykuła?	• wyjaśnia pojęcia: *wykrzyknik i partykuła*	• wymienia cechy nieodmiennych części mowy: wykrzyknika i partykuły • odróżnia nieodmienne części mowy od odmiennych	• wskazuje w tekście partykuły i wykrzykniki	• używa partykuł i wykrzykników w tekście	
58. Pisownia *nie* z różnymi częściami mowy	• relacjonuje zasady łącznej i rozdzielnej pisowni partykuły *nie*	• odnajduje w tekście błędne zapisy *nie* z różnymi częściami mowy	• uzasadnia pisownię *nie* z różnymi częściami mowy w podanych przykładach	• stosuje zasady poprawnej pisowni *nie* z różnymi częściami mowy we własnym tekście	
59. Użycie dwukropka	• relacjonuje zasady używania dwukropka	• wskazuje w tekście, gdzie należy postawić dwukropek	• uzasadnia użycie dwukropka w podanych przykładach	• stosuje dwukropek we własnych tekstach	
60. i 61. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne	• poprawnie interpretuje wymagany materiał	• wykorzystuje bogate konteksty

wiedzę i umiejętności	• posługuje się terminami i pojęciami: *motto, apostrofa, bajka, morał, wypowiedź argumentacyjna, zasady dyskusji, nieodmienne części mowy,* • wymienia zasady pisowni wyrazów z *nie* oraz zasady stosowania dwukropka		stanowisko	• właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
62. Odkrywanie świata	• opisuje obraz • określa miejsce, w którym znajdują się przedstawione postacie	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przestawione na obrazie	• nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
63., 64., 65., 66. i 67. *W pustyni i w puszczy* Henryka Sienkiewicza	• wypowiada się na temat Henryka Sienkiewicza • relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie *powieść przygodowa*	• wskazuje wątek główny i wątki poboczne • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych oraz drugoplanowych • wskazuje funkcję rodzaju narracji • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie	• określa problematykę utworu • wskazuje cechy powieści przygodowej w utworze • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• przedstawia tło historyczne powieści • wskazuje elementy zgodne z prawdą historyczną oraz te, które jej przeczą
68. Postrzeganie Afryki	• wyjaśnia pojęcia: *mit, fakt, stereotyp* • relacjonuje treść artykułu	• określa temat i główną myśl tekstu	• przedstawia stereotypowy obraz Afryki	• konfrontuje przeczytane informacje z własnymi wyobrażeniami • wyjaśnia przyczyny	• przygotowuje prezentację o wybranym państwie afrykańskim

				zakorzenienia stereotypów na temat Afryki	
69. Kodeks turysty	• relacjonuje treść fragmentu	• określa temat tekstu	• dzieli tekst na części tematyczne	• wypowiada swoją opinię na temat zasad przedstawionych w tekście	• przygotowuje prezentację na temat wybranego kraju i jego specyfiki
70. Podróż oczami poety	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • wyjaśnia przyczynę zastosowania cudzysłowu • określa nastrój utworu	• określa problematykę utworu • określa znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• sporządza notatkę na temat jednego z miast przedstawionych w wierszu
71. Różne rodzaje muzeów	• wymienia rodzaje muzeów	• opisuje specyfikę poszczególnych muzeów	• wymienia znane sobie muzea i przypisuje je do podanych kategorii	• opisuje wybrane muzeum	• przygotowuje prezentację o różnych rodzajach muzeów
72. i 73. Co już wiemy o częściach zdania?	• wymienia części zdania	• charakteryzuje poszczególne części zdania	• wskazuje w podanych zdaniach poszczególne części	• przekształca zdania tak, aby zastosować inny rodzaj podmiotu	
74. Jak wyrażamy oczekiwania?	• wylicza rodzaje perswazji • definiuje perswazję	• charakteryzuje poszczególne rodzaje perswazji	• przyporządkowuje sposób wyrażania oczekiwań do sytuacji oraz osoby	• formułuje różne sposoby wyrażania oczekiwań	
75. Znaki interpunkcyjne w dialogach	• wymienia zasady stosowania interpunkcji w dialogach	• wskazuje miejsca, w których należy postawić myślnik	• rozpoznaje, jakich znaków brakuje w podanym tekście	• tworzy dialog, stosując zasady interpunkcyjne	
76. Jak urozmaicić wypowiedź twórczą?	• definiuje wypowiedź twórczą • wymienia elementy urozmaicające wypowiedź	• redaguje dialog urozmaicający akcję podanego tekstu	• wzbogaca podany tekst o elementy urozmaicające	• redaguje wypowiedź twórczą zawierającą elementy urozmaicające	

	twórczą				
77. Wspomnienia z podróży	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • ocenia relację państwa Bongrain z ich wakacyjnego wyjazdu	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat sposobów relacjonowania swoich przeżyć
78. Pisownia wyrazów wielką i małą literą	• wymienia zasady pisowni wielką i małą literą	• zapisuje poprawnie podane wyrazy	• uzasadnia pisownię podanych słów	• tworzy tekst, w którym stosuje pisownię wyrazów wielką i małą literą	
79. i 80. Znajomość języków	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohatera fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje elementy komizmu	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	
81. Człowiek wobec przestrzeni	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • określa nastrój utworu • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• omawia obraz Bernta Groenvolda w odniesieniu do omawianego wiersza
82. i 83. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: *powieść przygodowa, wyrażanie oczekiwań (perswazja),*	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	wypowiedź twórcza • wymienia zasady pisowni wielką i małą literą • stosuje znaki interpunkcyjne w dialogach, • wymienia części zdania i określa ich funkcje				
84. Na skrzydłach fantazji	• opisuje obraz • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postać przestawioną na obrazie	• omawia funkcję namalowanej przestrzeni • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
85. Widzenie świata	• relacjonuje treść fragmentu	• określa tezę postawioną przez autora • wymienia argumenty, którymi posłużył się autor	• wskazuje zabiegi, za pomocą których autor nawiązuje kontakt z czytelnikiem	• odnosi się do pytania postawionego na końcu tekstu	• podaje przykłady indywidualnego widzenia świata
86. Mowa muzyki	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie *wyrazy dźwiękonaśladowcze*	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu • wskazuje elementy fantastyczne we fragmencie	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• omawia obraz Mary DeLave w kontekście fragmentu
87. Ludzie muzyki	• wymienia profesje związane z muzyką	• opisuje zadania osób zaangażowanych przy tworzeniu muzyki	• nazywa cechy, którymi powinni się charakteryzować przedstawiciele poszczególnych profesji	• omawia specyfikę muzyki jako dziedziny sztuki	

88. Koncert Wojskiego	• streszcza fragment • omawia świat przedstawiony fragmentu	• wymienia etapy, na które można podzielić koncert Wojskiego • wskazuje środki stylistyczne	• charakteryzuje język fragmentu • omawia funkcję środków stylistycznych	• wymienia cechy wpływające na melodyjność fragmentu • wyraża własną opinię o fragmencie	• wskazuje teksty kultury, w których muzyka pełni istotną rolę
89. Pisownia *ą, ę* oraz *om, on, em, en*	• wymienia zasady pisowni *ą, ę oraz om, on, em, en*	• uzupełnia wypowiedź podanymi czasownikami w odpowiednich formach	• wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów	• tworzy tekst z użyciem poprawnych form	
90., 91., 92., 93. i 94. John Ronald Reuel Tolkien, *Hobbit, czyli tam i z powrotem*	• relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • charakteryzuje narratora • wyjaśnia pojęcie *powieść fantasy*	• wskazuje wątek główny i wątki poboczne • rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych • określa tematykę utworu • nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst	• określa problematykę utworu • wskazuje cechy powieści *fantasy* w utworze • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie • wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi	• omawia inny tekst kultury w konwencji *fantasy* • porównuje książkę z filmem Petera Jacksona
95. Jak napisać opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy?	• definiuje opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy	• proponuje alternatywne zakończenie wybranej legendy lub baśni	• tworzy plan wydarzeń opowiadania twórczego	• tworzy opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy	
96. Wyobraźnia	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• charakteryzuje problematykę utworu • określa funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie tytułu	• uczestniczy w dyskusji na temat funkcji wyobraźni w życiu

			tekst • określa nastrój utworu		
97. Pamiętny dzień	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu • wyjaśnia funkcję rodzaju narracji • wskazuje elementy fantastyczne	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst • wskazuje uosobienie oraz wyrazy dźwiękonaśladowcze i określa ich funkcje	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat powodów czytania książek
98. Zagadka Mony Lisy	• relacjonuje treść fragmentu	• opisuje obraz Leonarda da Vinci • wymienia propozycje interpretacji obrazu Leonarda da Vinci	• określa główną myśl tekstu	• interpretuje ostatnie zdanie tekstu • wypowiada się na temat zaprezentowanych wariacji na temat obrazu *Mona Lisa*	
99. Co już wiemy o wypowiedzeniach?	• przedstawia podział wypowiedzeń	• wskazuje typy wypowiedzeń w tekstach • przekształca równoważniki zdań w zdania	• łączy wypowiedzenia tak, aby powstały zdania złożone	• zdania pojedyncze nierozwinięte przekształca w zdanie pojedyncze rozwinięte	
100. Jak łączą się wyrazy w zdaniu	• wymienia związki wyrazowe (związek główny i związki poboczne)	• w zdaniu wskazuje wyrazy, które tworzą związki główny i poboczne	• podaje przykłady związku głównego i związków pobocznych • wskazuje wyrazy poza związkami w zdaniu	• klasyfikuje związki wyrazowe	
101. Przecinek w zdaniu pojedynczym – przypomnienie wiadomości	• wymienia zasady stosowania przecinka w zdaniu pojedynczym	• w zdaniu wskazuje miejsca, w których powinien być przecinek	• koryguje zdania pojedyncze pod kątem interpunkcji	• tworzy teksty, poprawnie stosując przecinki	

102. i 103 Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: *podtytuł, wyrazy dźwiękonaśladowcze, środki stylistyczne (poetyckie), opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy* • podaje zasady pisowni *ą, ę oraz en, em, on, om,* • podaje zasady stawiania przecinka w zdaniu pojedynczym • wymienia różne rodzaje wypowiedzeń, związki wyrazowe (główny i poboczne) • podaje przykłady wyrazów poza związkami	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
104. A było to dobre	• opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza	• omawia kompozycję obrazu • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci	• interpretuje funkcję użytych barw • przedstawia skojarzenia związane z obrazem	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • interpretuje wymowę obrazu • wyraża własny sąd o obrazie	• porównuje obraz z innymi tekstami kultury przedstawiającymi podobną problematykę
105. i 106. Co było na początku?	• relacjonuje treść fragmentu • porządkuje informacje zaprezentowane w tekście	• omawia relacje pomiędzy Bogiem a człowiekiem we fragmencie	• wypowiada się na temat sposobu przedstawienia Boga • wyjaśnia funkcję	• wyraża własny sąd na temat fragmentu • interpretuje wiersz • wyraża własny pogląd	• porównuje sposób ukazania stworzenia świata w Biblii i w mitologii

	• wyjaśnia pojęcia: *Biblia, Księga Rodzaju* • relacjonuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny	• wypowiada się na temat podmiotu lirycznego w wierszu • wskazuje środki stylistyczne w wierszu	powtórzeń w tekście • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • omawia sposób przedstawienia Boga w wierszu • określa problematykę utworu • omawia funkcję środków stylistycznych w wierszu	na temat wiersza	
107. Pierwsi ludzie	• relacjonuje treść fragmentu • wyjaśnia pojęcia: *Biblia, raj, Eden, związek frazeologiczny*	• określa temat i główną myśl fragmentu • odnosi opis Anny Kamieńskiej do pierwowzoru biblijnego	• omawia sposób przedstawienia Boga we fragmencie	• interpretuje znaczenie wyrażeń niedosłownych	• w kontekście przeczytanego fragmentu omawia obraz Erastusa Salisbury Fielda
108. Punkt widzenia	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: *wyrazy neutralne, wyrazy nacechowane emocjonalnie, zdrobnienia, zgrubienia*	• omawia sposób w jaki fragmenty odnoszą się do Biblii • charakteryzuje bohaterów fragmentu • określa temat fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi sposób przedstawienia Adama i Ewy do stereotypów dotyczących płci • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat: *Skąd się biorą różnice w naszym postrzeganiu rzeczywistości?*
109. Motywy biblijne	• wymienia motywy biblijne obecne w kulturze	• omawia pochodzenie wskazanych motywów biblijnych	• wyjaśnia znaczenie oraz pochodzenie związków frazeologicznych	• odnajduje motywy biblijne w tekstach kultury	• przygotowuje prezentację na temat wybranego motywu

		• wymienia związki frazeologiczne pochodzące z Biblii	pochodzących z Biblii		biblijnego
110. Czy ziarno wyda plon?	• relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: *Biblia, przypowieść*	• wskazuje w tekście cechy gatunkowe	• wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści	• wyraża własny sąd o tekście	• uczestniczy w dyskusji na temat przyczyn dla których Jezus z Nazaretu posługiwał się przypowieściami • omawia obraz Vincenta van Gogha w kontekście omawianej przypowieści
111. Ludzka dobroć	• relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: *Biblia, przypowieść*	• określa tematykę przypowieści • omawia zachowanie bohaterów fragmentu	• formułuje przesłanie przypowieści	• odnosi wydarzenie opisane we fragmencie do własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat okazywania współczucia i pomocy w codziennym życiu
112. Korzystanie z talentu	• relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: *Biblia, przypowieść, talent*	• wskazuje w tekście cechy gatunkowe	• wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści	• wyraża własny sąd o tekście	• uczestniczy w dyskusji na temat wykorzystywania swoich możliwości
113. Wartość przygotowań	• relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: *Biblia, przypowieść, talent*	• wskazuje w tekście cechy gatunkowe	• wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści	• wyraża własny sąd o tekście	• uczestniczy w dyskusji na temat okoliczności, w których należy zachować przezorność
114. Dobroczyńca ludzkości	• relacjonuje treść mitu • wyjaśnia pojęcia: *mit, mitologia, Olimp, Prometeusz, Zeus*	• charakteryzuje bohatera fragmentu • określa tematykę fragmentu • podaje cechy mitu w podanym fragmencie	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim tekst	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • porównuje początki ludzkości przedstawione w Biblii i w mitologii	• wypowiada się na temat najważniejszych bogów greckich

		• wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne			
115. W drodze do Itaki	• relacjonuje treść wiersza • wskazuje adresata lirycznego	• określa temat wiersza • wskazuje środki stylistyczne	• określa problematykę wiersza • omawia funkcję środków stylistycznych • określa nastrój wiersza	• wyraża własny sąd na temat wiersza • wypowiada się na temat Odyseusza • interpretuje utwór	• uczestniczy w dyskusji na temat tez postawionych w wierszu Leopolda Staffa
116. W świecie mitów	• wymienia najważniejsze postacie z mitologii	• opisuje najważniejsze postacie z mitologii	• wskazuje teksty kultury współczesnej, w której obecne są motywy biblijne	• omawia przyczyny wpływu mitologii na kulturę wieków późniejszych	• przedstawia wybrany tekst kultury zawierający odwołania do mitologii
117. Jak napisać opowiadanie twórcze na podstawie mitu lub przypowieści?	• definiuje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści	• proponuje alternatywne zakończenie wybranego mitu lub przypowieści	• redaguje plan wydarzeń opowiadania twórczego	• redaguje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści	
118. Zasady postępowania	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów utworu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat konieczności przestrzegania zasad
119. Tolerancja	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• określa problematykę utworu • określa funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst • określa nastrój utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie tytułu	• uczestniczy w dyskusji na temat wartości nadających życiu sens

120. Użycie nawiasu	• relacjonuje zasady używania nawiasu	• wyjaśnia, dlaczego w podanym tekście zastosowano nawiasy	• uzupełnia podany tekst o nawiasy	• redaguje tekst z użyciem nawiasów	
121. Radość obdarowywania	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie *powieść obyczajowa*	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa emocje, których doświadczają bohaterowie • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu poruszonego we fragmencie
122. Pisownia wyrazów obcych	• wymienia sposoby zapisywania wyrazów obcego pochodzenia	• uzupełnia podany tekst odpowiednią formą wyrazu obcego	• uzupełnia podany tekst właściwie zapisanymi słowami obcego pochodzenia	• stosuje oryginalną oraz spolszczoną wersję zapisu wyrazów obcych	
123. Jak rozpoznać zdania złożone współrzędnie i podrzędnie?	• definiuje zdanie złożone • wymienia cechy zdań złożonych współrzędnie i zdań złożonych podrzędnie	• rozpoznaje zdania złożone współrzędnie • rozpoznaje zdania złożone podrzędnie	• nazywa rodzaje zdań złożonych		
124. Jak rozpoznaje typy zdań złożonych współrzędnie?	• wymienia cechy różnych typów zdań współrzędnych	• rozpoznaje poszczególne typy zdań złożonych współrzędnie	• tworzy i zapisuje zdania złożone współrzędnie	• wykonuje wykresy zdań złożonych współrzędnie	
125. i 126. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: *powieść obyczajowa, przypowieść,*	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	powtórzenie, opowiadanie twórcze na podstawie mitu lub przypowieści • podaje zasady pisowni wyrazów obcych • podaje zasady użycia nawiasu • określa różnicę między zdaniami złożonymi współrzędnie a zdaniami złożonymi podrzędnie • wymienia typy zdań złożonych współrzędnie (łączne, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe)				
127. Spotkania z naturą	• opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przestawione na obrazie	• wypowiada się na temat sposobu przedstawienia zwierząt • nazywa wrażenia oraz skojarzenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • interpretuje funkcję barw • interpretuje tytuł obrazu • wyraża własny sąd o obrazie	• porównuje obraz z innymi tekstami kultury poruszającymi podobną problematykę
128. Zdziwienie światem	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• określa problematykę utworu • wyjaśnia funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst • określa nastrój utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie tytułu	• wymienia zaobserwowane przez siebie cuda natury
129. Uczucia zwierząt	• referuje treść artykułu	• wskazuje cechy artykułu prasowego w tekście	• określa główną myśl tekstu	• wyraża własny sąd o temacie artykułu	• uczestniczy w dyskusji na temat sposobu

		• określa temat tekstu	• odróżnia informacje o faktach od opinii • wskazuje i nazywa wartości opisane w artykule	• wypowiada się na temat ostatniego zdania w artykule	traktowania zwierząt przez ludzi
130. Człowiek w cywilizowanym świecie	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• określa problematykę utworu • wyjaśnia funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• uczestniczy w dyskusji na temat wpływu przemian cywilizacyjnych na człowieka
131. Co dziedziczymy?	• referuje treść komiksu • wyjaśnia pojęcie *komiks* • omawia świat przedstawiony	• określa temat utworu • charakteryzuje bohaterów komiksu	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie budzi w nim komiks • wskazuje wartości zaprezentowane w komiksie	• interpretuje zakończenie komiksu • charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje charakterystyczne dla niego cechy	• uczestniczy w dyskusji na temat wpływu przemian cywilizacyjnych na życie człowieka
132. Jak napisać list oficjalny?	• definiuje list oficjalny	• wymienia części, z których składa się list oficjalny • wybiera argumenty adekwatne do określonego listu oficjalnego	• przekształca podaną wiadomość w list oficjalny • koryguje podany przykład listu oficjalnego	• redaguje list oficjalny	
133. Jak kulturalnie się porozumiewać?	• wymienia cechy języka potocznego • wymienia elementy składające się na etykietę	• wyjaśnia, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej odmiany języka, a w jakich – nieoficjalnej	• wskazuje różnice pomiędzy językiem mówionym a językiem pisanym	• posługuje się różnymi odmianami języka stosownie do sytuacji	

	językową				
134. Co już wiemy o głoskach i sylabach?	• odróżnia głoski od liter • dzieli głoski na samogłoski i spółgłoski	• definiuje głoski, sylaby i litery	• odróżnia spółgłoski miękkie od twardych	• wskazuje słowa, w których litera *i* oznacza tylko miękkość głoski, w których – tworzy sylabę	
135. Jak rozróżnić głoski dźwięczne i bezdźwięczne oraz ustne i nosowe?	• wymienia cechy głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych • wymienia cechy głosek ustnych i nosowych	• wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne w podanych wyrazach • wskazuje głoski ustne i nosowe w podanych wyrazach	• odróżnia głoski dźwięczne od bezdźwięcznych oraz ustne od nosowych	• wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne, ustne i nosowe w tekście	
136. Jak akcentować wyrazy? Jak intonować zdania?	• wymienia sytuacje, kiedy akcentujemy wyrazy na trzecią i na czwartą sylabę od końca • definiuje słowo *intonacja*	• identyfikuje akcent paroksytoniczny jako dominujący w języku polskim	• wskazuje akcent w podanych wyrazach	• czyta podany tekst, poprawnie akcentując wszystkie wyrazy	
137. i 138. Pisownia wyrazów z *ó, u, rz, ż, ch, h*	• wymienia zasady pisowni *ó* i *u*, *rz* i *ż* oraz *ch* i *h*	• uzupełnia podane słowa odpowiednimi literami	• podaje wyrazy pokrewne uzasadniające pisownię • poprawnie zapisuje podane słowa	• tworzy tekst, w którym stosuje poprawną pisownię wyrazów z *ó, u, rz, ż, ch, h*	
139. Człowiek i natura	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • omawia sytuację liryczną	• określa problematykę utworu • określa funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• wskazuje inne teksty kultury mówiące o sposobie postrzegania natury przez człowieka
140. Jak poprawnie używa średnika?	• wyjaśnia, do czego służy średnik w wypowiedziach	• wyjaśnia, w jakim celu został użyty średnik we	• uzupełnia podany tekst średnikami	• układa tekst z zastosowaniem średników	

		wskazanym tekście			
141. Walka z plastikiem	• referuje treść fragmentu	• wskazuje we fragmencie cechy artykułu prasowego • określa temat tekstu	• określa główną myśl tekstu • omawia funkcję śródtytułów • odróżnić informacje o faktach od opinii • wskazuje i nazywa wartości opisane w artykule	• wyraża własny sąd o temacie artykułu • wyjaśnia, w jakim celu autor przywołuje dane wyrażone liczebnikami	• omawia fotografię umieszczoną w podręczniku w kontekście przeczytanego artykułu
142. i 143. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • podaje zasady pisania listu oficjalnego • wymienia zasady pisowni wyrazów z *ó, u, rz, ż, ch, h,* • podaje zasady stosowania średnika • rozróżnia spółgłoski miękkie i twarde • określa funkcje litery *i* • rozróżnia głoski dźwięczne i bezdźwięczne, głoski ustne i nosowe • podaje zasady wymowy (zasady akcentowania, zasady intonacji)	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
144. Kartki z kalendarza	• opisuje obraz • nazywa barwy użyte	• omawia kompozycję obrazu	• wskazuje problem przedstawiony na obrazie	• formułuje problem przedstawiony na obrazie	• uczestniczy w dyskusji na temat sztuki w

	przez malarza	• wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci	• nazywa wrażenia oraz skojarzenia, jakie wzbudza w nim obraz	• interpretuje funkcję barw • interpretuje tytuł obrazu • wyraża własny sąd o obrazie	przestrzeni publicznej
145. 11 listopada – Narodowe Święto Niepodległości	• referuje treść fragmentu • wyjaśnia pojęcie *patriotyzm*	• określa temat fragmentu • formułuje w punktach, na czym polega współczesny patriotyzm	• określa główną myśl tekstu • wskazuje i nazywa wartości opisane w tekście	• omawia funkcję porównania do ogrodnika • wyraża własny sąd o temacie artykułu	• uczestniczy w dyskusji na temat różnych sposobów postrzegania słowa *patriotyzm*
146. 24 grudnia – Wigilia świąt Bożego Narodzenia	• referuje treść wiersza	• określa temat utworu • wypowiada się na temat specyfiki wiersza Ludwika Jerzego Kerna	• omawia funkcję epitetów	• wyraża swoją opinię na temat wiersza • omawia symbolikę ozdób choinkowych	• uczestniczy w dyskusji na temat różnych sposobów świętowania Bożego Narodzenia
147. 14 lutego – walentynki	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohatera fragmentu • nazywa emocje, których doświadcza bohater	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat przyczyn negatywnego nastawienia do walentynek
148. 2 kwietnia – Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci	• referuje treść listu	• określa temat listu • wylicza, z czego składa się wyobraźnia według autorki listu	• wyjaśnia sformułowania metaforyczne użyte w liście	• omawia problematykę listu • wyraża własny sąd o treści listu	• omawia książki, które najintensywniej zapadły mu w pamięć
149. Wielkanoc	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• określa problematykę utworu • wyjaśnia funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• przedstawia różne sposoby świętowania Wielkanocy

			tekst • określa nastrój utworu		